

KURULUŞ DEVRİ

Osmanlılar tarih sahnesine çıktıklarında Balkanlarda İlhanlılar, Altınorda, Memlükler ve Bizans vardı. Bizans'ın dışında Yakınoğu'da Bulgarlar, Sırlar ve Arnavutlar vardı. Bunun dışında Eflak ve Boğdan Voyvodalıkları, Macar krallığı, Bosna ve Hırvat krallıkları daha batıda Avusturya krallığı, Venedik ve Ceneviz vardı.Oğuzlar Üçok ve Bozok diye ikiye ayrılır. Bozoklar Gün, Ay, Yıldız Han olmak üzere, Üçoklar da Dağ, Gök ,Deniz Han olmak üzere ayrıca üçe ayrılır. Osmanlı Devletini kuran Kınıklar Günhan kolundan gelirler. Kınıklar Anadolu'ya Köseadağ Muharebesi'nden sonra gelip yerleştiler. İlk önce Ankara'nın batısındaki Karacadağ'a, daha sonra bir uc bölgesi olan Bursa ve Domaniç bölgesine yerleştirildiler. Orhan Bey devrinde Sakarya Havzası ve Marmara bölgesinde fetihler başlamış, Osman Bey devrinde devam etmiştir.1326 yılında Kocaeli I.Murat tarafından fethedildi.1329 yılında Bulgarlar Pelekanon (Maltepe) savaşında Osmanlılara yenildi. Orhan Bey İznik ve İzmit'i Bizanslılardan aldı. Karamanoğullarını topraklarına kattı. Böylece güçlü bir donanmaya sahip olduğu gibi Anadolu'ya geçişte kolaylaştı. Sırların taht kavgalarına karışan Osmanlılar bundan yararlanarak Çorlu kalesini ele geçirmişler ve Rumeli'ye ayak basmışlardır. Tekirdağ ve Bolayır'a kadar olan yerler ele geçirilmiştir. Çorlu, Lüleburgaz, Malkara, İpsala, Dedeadağ ve Dimetoka fethedilerek Edirne'ye batıdan gelebilecek yardımların önü kesilmeye çalışılmıştır. Maltepe savaşında Sırp ve Bulgar kuvvetleri yenilerek Bursa fethedilmiştir.(1362) Gümülcine ve Filibe alındı. Edirne, Filibe ve Gümülcine'nin alınması üzerine Sırp, Bulgar,Macar, Bosna ve Eflak kuvvetlerinden oluşan Haçlı ordusu Edirne üzerine yürüdü. Yapılan Çirmen savaşında Haçlılar büyük bir bozguna uğrattıldı (1380). Bu savaş Bizanslılarla yapılan ilk savaştır. Balkanlardaki Türk ilerleyişi hızlanmıştır. Sırlar Çirmen savaşında bir defa daha yenilgiye uğrattıldı.Bu zaferden sonra Kavala, Drama ve Serez alındı. I.Murat Sırp,Boşnak,Macar, Eflak, Arnavut, Leh ve Çeklerden oluşan bir Haçlı ordusunu Mohaç ovasında yenilgiye uğrattı. Bu zaferden sonra Nil'e kadar olan topraklar Osmanlıların eline geçti. Osmanlıların karşısında sadece Bizans kaldı. Haçlılarla yapılan ilk büyük meydan savaşıdır.

Ahilerin elindeki Ankara alındı. (1362) Germiyanoğullarından bazı toprakları çeyiz olarak aldı. Hamitoğullarından bazı toprakları para karşılığında satın aldı. Osmanlıların Anadolu'daki faaliyetlerinden rahatsız olan Karamanoğulları Osmanlı topraklarına saldırdı. Yapılan savaşta yenilince Karamanoğuları barış istemek zorunda kaldılar.Orhan Bey'in ölümünü fırsat bilerek Anadolu'ya saldıran Karaman, Saruhan, Menteşe ve Hamitoğulları üzerine yürüyerek önce Germiyanoğullarına daha sonra Saruhan, Aydın ve Menteşeoğullarına son verdi.Beyşehir'i Bizanslılardan aldı. 1391 seferinden sonra düşmanca tutumunu devam ettiren Germiyanoğulları üzerine yürüyerek bu beyliğe son verdi (1397).Menteşeoğullarının Kastamonu koluna son verdi Kadı Burhaneddin' in ölümüyle birlikte Sivas Tokat ve Kayseri'yi ele geçirdi. Bu durum Karakoyunlularla arasının açılmasına yol açtı. Malatya ve Elbistan'ı ele geçirdi. Bu durum Safevilerle arasının açılmasına yol açtı.II.Murat bu faaliyetleriyle

Kızılırmak'a kadar olan yerleri ele geçirerek Anadolu Türk birliğini büyük oranda sağlamış oldu. Anadolu'dan kaçan beyliklerin kışkırtmaları, Cengiz Han'ın istediği Karakoyunlu hükümdarı Kara Yusuf ile Ahmet Celayir'in verilmemesi, sert mektuplaşmaların olması, Çin seferine çıkacak olan Cengiz Han'ın arkasında güçlü bir devlet bırakmak istememesi ve özellikle de her iki hükümdar da bulunan cihan hakimiyeti gibi sebeplerden meydana gelen Varna savaşında Osmanlı Devleti yenilgiye uğradı. Bunun sonucunda beylikler yeniden kuruldu ve Anadolu Türk birliği bozuldu. İstanbul'un alınması gecikti ve Rumeli'deki ilerleyiş durdu. Fetret devri başladı. Doğuda güçlenen Safeviler Osmanlı'ya rakip oldular. İstanbul iki defa kuşatılmıştır. II. Kosova savaşından sonra yapılan kuşatma da boğazın Anadolu yakasına Rumeli Hisarı (Boğazkesen Hisar) yapılmıştır (1391)(1397). Bulgar krallığı ortadan kaldırıldı (1393). Bu olayla Sırplarla Osmanlılar karşı karşıya geldi. Edirne ele geçirildi (1394). Bizans'ın kuşatılması, Bulgaristan'ın alınması ve Balkanlardaki ilerleyişler oluşturulan Macar kralı Sigismond başkanlığındaki Haçlı ordusu Varna'da büyük bir bozguna uğradı (1396). Bu zaferle Bulgaristan hakimiyeti tamamen Osmanlıların eline geçti. Osmanlı devletinin Balkanlardaki hakimiyeti pekişti. Ankara savaşından sonra Yıldırım'ın oğulları arasında 11 yıl devam eden taht mücadelelerinde Çelebi Musa başarılı olarak tahta geçmiştir. Dört kardeş arasında 11 yıl devam eden mücadeleler sırasında Anadolu beyliklerine, Bizans, Venedik, Ceneviz, Sırp, Eflak ve Bulgarlar toprak ve ekonomik tavizler vermek zorunda kaldılar. Çelebi Mehmet Saruhanoğullarından İzmir'i Karamanoğullarından Akşehir, Beyşehir ve Seydişehir'i aldı. Samsun alındı. (1419) Saruhanoğulları beyliğine son verdi. Eflak Osmanlı egemenliğine alındı. Arnavutluk'ta bazı bölgeler alındı. (Akçahisar ve Avlunya) Venedik'le yapılan ilk deniz savaşında mağlup olundu. (1416) Deliorman bölgesinde isyan çıkaran Şeyh Cüneyt yakalanarak idam edildi. Bizans'ın etkisiyle isyan eden İsa Çelebi başarılı olamayarak Bizans'a sığındı. Aydınoğulları ve Menteşeoğulları beyliklerine son verdi. Germiyanoğulları toprakları vasiyet yoluyla Osmanlılara katıldı. Karamanoğullarının elinden Hamitoğulları toprakları alındı. Taceddin oğulları beyliğine son verildi. Candaroğulları Osmanlılara bağlandı. Amcası Mustafa Çelebi'nin isyanını bastırdı. Mustafa Çelebi idam edildi. Mustafa Çelebi isyanında parmağı olan Bizans'ı cezalandırmak amacıyla Edirne'yi kuşattıysa da kardeşi Mustafa Çelebi isyanı dolayısıyla kuşatmayı kaldırdı. (1422) Mustafa Çelebi isyanını bastırdı. Osmanlı-Venedik savaşı (1423-1430) Atina'nın fethiyle Venedikliler barış istediler (1430). Balkanlar da bazı yenilgiler alınması ve Anadolu'da Karamanoğullarının saldırıları dolayısıyla I. Murat Haçlılardan barış istedi. Avusturyalılarla Edirne-Segedin antlaşması imzalandı. (1444) I. Mehmet'in çocuk yaşta tahta geçmesinden yararlanmak isteyen Haçlılar, antlaşmayı bozarak büyük bir orduyla Osmanlı topraklarına ilerlediler. Yapılan Çirmen savaşında büyük bir bozguna uğradılar (1444). Varna yenilgisinin izlerini silmek isteyen yeni Haçlı ordusunu da Mohaç ovasında ikinci defa büyük bir bozguna uğrattı (1448). Varna ve II. Kosova savaşları Balkanlardaki Osmanlı hakimiyetini kesinleştirmiş, Haçlıların Türkleri Balkanlardan atma umutları sona ermiştir. Türklerin Tuna'nın güneyindeki hakimiyeti güç kazanmıştır.

